

Delavtale 4.3.9

Delavtale om jordmortjenester - sammenhengende svangerskap-, fødsel- og barselomsorg

(Lov om helse- og omsorgstjenester § 6.2- pkt 8)

Vedtatt i styret for Sykehuset Telemark HF og kommunestyrene i Telemark

Dato: 31.12.12

Siste revisjon:

Dato:

Revisjon 3

mars 2019

Innhold

1	AVTALEPARTER	3
2	BAKGRUNN OG LOVGRUNNLAG	3
3	FORMÅL OG VIRKEOMRÅDE	3
	3.1 Formål	3
	3.2 Virkeområde	4
4	SVANGERSKAPSOMSORGEN	4
	4.1 Kommunens rolle og ansvar	4
	4.2 Sykehusets rolle og ansvar:	5
5	FØDSELSOMSORGEN	5
	5.1 Følgetjenesten	5
6	BARSELOMSORGEN	6
	6.1 Sykehusets rolle og ansvar	6
	6.2 Kommunens rolle og ansvar	7
7	KOMPETANSEOVERFØRING OG SAMARBEID	7
	7.1 Kommunenes rolle og ansvar:	7
	7.2 Sykehusets rolle og ansvar:	8
8	PARTENE FORPLIKTER SEG TIL	8
9	HÅNDBLING AV AVVIK, UENIGHET OG MISLIGHOLD	8
10	VARIGHET, REVISJON, TILTAK OG OPPSIGELSE	8
	10.1 Tidligere revisjoner:	9
	10.2 Tiltak	9
11	PROSEDYRER OG AVTALER TILHØRENDE DELAVTALEN:	9

1 Avtaleparter

Partene i denne avtalen er Sykehuset Telemark og kommunene i Telemark. Sykehuset Telemark vil heretter benevnes som STHF.

2 Bakgrunn og lovgrunnlag

Plikt til å inngå samarbeidsavtale mellom kommuner og Helseforetak er fastsatt i lov om kommunale helse- og omsorgstjenester av 14. juni 2011 § 6-1 og i lov om spesialisthelsetjenester § 2-1 e. Denne delavtalen bygger på dette lovverket og den overordnede samarbeidsavtalen som er inngått mellom Sykehuset Telemark (STHF).

Når partene i denne avtalen bruker ordet "avtale" omfatter det både denne delavtalen og prosedyrer som hører inn under avtalen.

Delavtalen må reforhandles dersom lovgrunnlag, forskrifter eller andre vesentlige forutsetninger blir endret.

3 Formål og virkeområde

3.1 Formål

Formålet med avtalen er å gi retningslinjer for en sammenhengende svangerskaps-, fødsel- og barselomsorg i Telemark ved å utvikle gode samarbeidsrelasjoner mellom kommune og sykehus for å ivareta pasientens behov for en samordnet helsetjeneste.

Samarbeidsavtalen skal bidra til:

- å skape gode pasientforløp
- å styrke jordmortjeneste i kommunene, spesielt innenfor barselomsorgen
- å samordne jordmortjeneste i kommunene og helseforetak
- at den gravide, fødende og barselfamilien får lik kvalitet på tjenesten uavhengig av bosted
- å etablere lovpålagt følgetjeneste for gravide
- å etablere gode samarbeidsarenaer

Sykehuset Telemark skal gi nødvendig veiledning og konsultasjon for å sikre en forsvarlig tjeneste.

3.2 Virkeområde

Avtalen skal ha som mål et helhetlig og sammenhengende tjenestetilbud innen svangerskaps-, fødsels- og barselomsorgen. Den skal sikre omsorgen for gravide, fødende, barselkvinner og det nyfødte barnet.

Fokus på følgende innsatsområder for å nå målet:

- en helhetlig svangerskapsomsorg
- et trygt fødetilbud
- et familievennlig barseltilbud

4 Svangerskapsomsorgen

4.1 Kommunens rolle og ansvar

Svangerskapskontroll utføres av fastlege, jordmor på helsestasjonen eller av privatpraktiserende jordmor med driftsavtale. Kommunen må sørge for felles forpliktende møteplasser hvor faggruppene i kommunen driver kvalitetsarbeid.

Friske gravide:

Skal følges opp etter standardprogrammet beskrevet i "Retningslinjer for svangerskapsomsorgen".

Alle som ønsker det skal få time i løpet av en uke – første konsultasjon

Helsekort for gravide:

- Lege/jordmor fyller ut fullstendig helsekort ved første svangerskapskontroll.
- Blodprøvesvar må fylles inn på kortet. Helsekortet, UL skjema og blodprøve-/screeningsvar følger den gravide under hele svangerskapet fram til fødsel.
- Pasientopplysningsskjema (rosa skjema) deles ut til den gravide på første kontroll. Kvinnen sender skjemaet snarest råd til fødeavdelingen før første UL screening.
- Erkjennelse av farskap skal fylles ut og underskrives i svangerskapet.

Fødsels – og foreldreforberedelse:

Alle gravide og deres partnere skal få tilbud om fødsels- og foreldreforberedelser. Forberedelsen skal inkludere informasjon om fødsel, barsel, ammeveiledning og sette fokus på relevante tema for den gravide og hennes partner.

Ultralyd:

Kommunal lege/- jordmor henviser alle gravide til ultralydscreening uke 18 til Sykehuset Telemark HF.

Gravide med spesielle behov:

Samarbeidsmøter etablert innen rusomsorg

Samhandlingsreformen - delavtale om jordmørtjenester

Risikogravide er de pasientene som har komplikasjoner under svangerskapet og/eller tilhører en gruppe med økt risiko under fødsel-/barseltid.

Ved klare avvik fra det normale skal kommunehelsetjenesten konferere/henvisse muntlig og/eller skriftlig til spesialisthelsetjenesten avhengig av alvorlighetsgrad.

Primærhelsetjenesten kan be om et samarbeidsmøte ved behov

4.2 Sykehusets rolle og ansvar:

Sykehuset Telemark HF har ansvar for utredning og behandling av svangerskapsrelaterte tilstander og komplikasjoner som krever kompetanse og behandling på spesialisthelsetjenestenivå gjennom hele svangerskapet i samarbeid med primærhelsetjenesten jmf: "Et trygt fødetilbud".

- Tilbyr rutineultralyd i uke 18 til alle gravide ved Sykehuset Telemark HF.
- Tilbud om ultralyd i uke 32 til de gravide som har behov for denne undersøkelsen.
- Ultralydskjema og helsekort skal ajourføres og følge den gravide.
- Overtar oppfølgingen av alle gravide som ikke har født 7 dager over termin og frem til etter fødsel.
- Sykehuset kan trekkes inn i det fødselsforberedende arbeidet som for eksempel tilbud om omvisning på fødeavdelinga.

5 Fødselsomsorgen

Planlagte hjemmefødsler er ikke en del av kommunens eller spesialisthelsetjenestens tjenestetilbud. Dersom den gravide ønsker hjemmefødsel, må hun selv kontakte en jordmor som må tilby denne tjenesten privat. Jordmor som inngår avtale med den gravide om hjemmefødsel er ansvarlig for å gi tilbud om oppfølging av nyfødte etter nasjonale retningslinjer for hjemmefødsel. Helsestasjonen har ansvar for videre oppfølging av barnet med en gang en har fått melding om det.

5.1 Følgetjenesten

Følgetjeneste

Sykehuset har ansvaret for følgetjenesten fra kommuner med 1,5 time og lenger reisevei til sykehuset jfr: tilleggsavtaler mellom kommunene og STHF og pkt. 5.1 i avtalen

Kommunen bidrar, etter særavtale med kommunene, med kommunale jordmødre inn i sykehusets følgeberedskap i Telemark. Dette er nedfelt i særavtalene "Samarbeid om beredskaps- og følgetjeneste for gravide".

Samhandlingsreformen - delavtale om jordmortjenester

Seljord, Kviteseid, Tokke, Fyresdal og Vinje

Har 24/7 jordmorberedskap med base på DPS i Seljord.

Tinn

Har 24/7 jordmorberedskap med jordmødre i Tinn ansatt av STHF.

Jordmors protokoll for kontakt og transport av gravide/fødende og nyfødte

"Jordmors protokoll for kontakt og transport av gravide/fødende og nyfødte" skal fylles ut av jordmor og følge mors journal på sykehuset eller dokumenteres i DIPS og Partus.

Ikke planlagte fødsler utenfor institusjon

Mor og barn tilbys transport og følge av jordmor til sykehuset for barseloppfølging på Sykehuset Telemark HF. Velger mor å bli hjemme må jordmor rapportere til kommunal helsetjeneste for videre oppfølging av mor og barn.

Fødselshjelp

- Ansvar for å tilby forsvarlig fødselshjelp til alle fødende.
- Ansvar for å selektere mellom normalfødende og risikofødende

6 Barselomsorgen

Omsorg og oppfølging av barselkvinner og nyfødte barn skal gis inntil 6 uker etter fødsel. Liggetiden på barselavdelingen er individuelt tilpasset mors - og/eller barnets behov. Etter utskrivelse fra barselavdeling overføres ansvaret for barselomsorgen til kommunen, dersom annet ikke er avtalt.

Hjemmebesøk fra jordmor skal tilbys alle 1-3 dager etter hjemkomst fra sykehuset (forskriftsfestet 01.11.18)

6.1 Sykehusets rolle og ansvar

- Ansvar for screeninger av det nyfødte barnet (f.eks hørsel, nyfødtscreening).

Ved utskrivning

- Har ansvar for å tilby forsvarlig barselomsorg etter fødsel og har åpen barselavdeling 2 uker etter hjemkomst.
- Sykehuset ringer ved behov for ekstra og tidlig hjemmebesøk til jordmor/helsestasjon. (Når elektronisk sending av epikriser og andre journalnotater er på plass skal STHF sende PLO meldinger.)
- Har ansvar for å sende utfyllende epikriser til fastlege, jordmor og helsesøster første virkedag etter utskrivning. Kvinnen skal få med kopi ved hjemreise/utskrivning.
- Epikriser: Mor skal ha epikrise vedr mor og barn ved hjemreise

Samhandlingsreformen - delavtale om jordmortjenester

- Telefonliste: Det utarbeides en telefon-/kontaktliste til alle helsestasjoner/jordmødre til bruk for sykehuset årlig eller ved endringer
- Sykehuset tar inn i sine rutiner at de ber kvinnen ringe helsestasjon før hjemreise.

6.2 Kommunens rolle og ansvar

Kommunen forplikter seg til å gi oppdatert informasjon om kontaktpersonene i kommunene til avdeling for fødselshjelp og kvinnesykdommer på sykehuset. Det bør utarbeides gode prosedyrer på hvordan kommunene imøtekommer nye retningslinjer for god barselomsorg – også under ferieavvikling, helger og helligdager.

Det skal være tilstrekkelig med ressurser i barselomsorgen til at kvinnen/familien kan ta kontakt dersom hun har spørsmål eller bekymringer for seg selv eller barnet.

For å styrke barselomsorgen i Telemark bør det tilstrebes at alle helsestasjoner er godkjent som ammekyndig helsestasjon med de oppfølgingskrav som dette medfører.

Etter hjemkomst

- Tilbud om hjemmebesøk av jordmor 1-3 dager etter hjemkomst.
- Tilbud om hjemmebesøk av helsesøster 7-10 levedøgn
- Individuell vurdering om en konsultasjon/et hjemmebesøk av helsesøster mellom 14. og 21.døgn etter fødselen
- Risikoutsatte kvinner, familier og nyfødte barn tilbyd en individuell oppfølging i barselstiden utover de generelle anbefalinger i retningslinjen.
Etterkontroll av mor med prevensjonsveiledning ved jordmor eller lege.
- Tilbud om 6 ukers konsultasjon i henhold til gjeldende helseundersøkelserprogram.
- Gi oppdatert informasjon over kontaktpersoner til STHF ved avdeling for fødselshjelp og kvinnesykdommer.

7 Kompetanseoverføring og samarbeid

7.1 Kommunenes rolle og ansvar:

Kommunejordmødrene og leder for helsestasjonen i Telemark har egne fagnettverk. (har hver sine faste fag-/nettverksmøter.)

Fagnettverkene har oppnevnt hver sin kontaktperson for samhandling med avd. for Fødselshjelp og Kvinnesykdommer ved STHF.

Årlige møter:

- Ett møte hvor ledere for helsestasjon og skolehelsetjenesten, der en representant fra STHF innkalles til for gjensidig informasjon, faglig oppdatering og evaluering av svangerskap-, fødsel- og barselomsorg.
- Et møte for jordmødre med representant fra STHF innkalles til for gjensidig informasjon, faglig oppdatering og evaluering av svangerskap-, fødsel- og barselomsorg.

7.2 Sykehusets rolle og ansvar:

Sykehuset skal sørge for informasjon, opplæring og veiledning av fagfolka i kommunene:

- Et årlig møte med kommunejordmødrene og leder for helsestasjonen i Telemark
- Årlige møter:
- Møte i hver region for fagfolk fra kommunene som har ansvar for svangerskaps- og barselomsorgen med spesialister frå STHF. Det velges en leder fra hver region (som har ansvaret for tilrettelegging av møte i regionen) og en fra sykehuset.
  - Et årlig fagmøte om høsten mellom STHF og aktuelle fagpersoner i kommunene.

8 Partene forplikter seg til

Å gjøre innholdet i avtalen kjent innenfor eget ansvarsområde. Dette gjelder også avtalespesialister og fastleger med kommunale avtaler. Partene plikter å involvere hverandre i endringer i rutiner og omorganiseringer som kan ha innvirkning på de områdene avtalen gjelder for.

Den som til enhver tid har ansvaret for behandlingen av pasienten, har ansvaret for at nødvendig samtykke til informasjonsoverføring gis. Gjensidig forpliktelse til å sende oppdatert kontaktinformasjon. All informasjon som sendes mellom sykehus og kommune sendes til leder av virksomheten i tillegg til aktuelle faggrupper.

9 Håndtering av avvik, uenighet og mislighold

Partene skal handtere avvik etter definerte retningslinjer delavtale 4.4.2.

10 Varighet, revisjon, tiltak og oppsigelse

Delavtalen er gjeldende fra 1. juli 2012. Avtalen og prosedyrer regulerer et samarbeidsforhold som skal være i utvikling og bør bli endret for å tilpasse seg denne utviklingen.

Samhandlingsreformen - delavtale om jordmortjenester

Delavtalen og tilhørende prosedyrer/ retningslinjer skal evalueres og revideres etter behov.

10.1 Tidligere revisjoner:

Revisjon 1: Vedtatt i regionale styringsgrupper for samhandling i Telemark	Dato: juni 2014
Revisjon 2	Juni 2016

10.2 Tiltak

- Innført jordmorvaktberedskap/følgetjeneste i kommunene Tinn, Vinje, Tokke, Kviteseid, Seljord og Fyresdal
- Innarbeid veileder for barselsoppfølging

11 Prosedyrer og avtaler tilhørende delavtalen:

- Avtaler om jordmorberedskap
- Telefonlister til kommunene

Samhandlingsreformen - delavtale om jordmortjenester

Sykkelhuset Telemark HIF Dato 1/3-19

Administrerende direktør

Bamble kommune Dato 27.3.2019

Rådmann

Skien kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Porsgrunn kommune Dato 27/3-19

Rådmann

Kragerø kommune Dato 19.3-19

Rådmann

Drangedal kommune Dato 27/3-19

Rådmann

Siljan kommune Dato 27.3.19

Rådmann

Tinn kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Hjartdal kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Notodden kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Sauherad kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Bø kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Nome kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Seljord kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Kviteseid kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Vinje kommune Dato 1-3-19

Rådmann

Tokke kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Fyresdal kommune Dato 1/3-19

Rådmann

Nissedal kommune Dato 1/3-2019

Rådmann